

Závěry Rady ze dne 10. května 2010 o přínosu kultury k místnímu a regionálnímu rozvoji

(2010/C 135/05)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

PŘIPOMÍNÁJÍC:

- příslušné politické souvislosti této problematiky, které jsou uvedeny v příloze těchto závěrů,
- hospodářské i sociální výzvy, jimž Evropská unie čelí, a potřebu evropské strategie zaměřené na tyto výzvy,
- osobitou hodnotu kultury a její důležitost jakožto významného podnětu pro konkurenceschopné, inovativní hospodářství podporující začlenění a jakožto prostředku společenské soudržnosti,
- osobité kulturní bohatství a rozmanitost evropských regionů a měst vycházející z jejich blízkosti k potřebám občanů a místních zúčastněných stran a jejich role jako platformy hospodářské, společenské a územní soudržnosti,
- přínos kultury a kulturních a tvůrčích odvětví k místnímu a regionálnímu rozvoji atraktivnějším evropských regionů a rozvojem udržitelného cestovního ruchu, vytvářením nových pracovních příležitostí a inovativních výrobků a služeb a pomocí s rozvojem nových dovedností a kompetencí,

SOUHLASÍ S TÍM, ŽE:

- existuje zjevné propojení mezi kulturou, tvořivostí a inovacemi, které přispívá ke společenskému a hospodářskému pokroku. Je proto zásadně důležité upevnit přínos kultury, zejména kulturních a tvůrčích odvětví ke strategii EU 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění,

DOMNÍVÁ SE, ŽE ZA ÚČELEM POSÍLENÍ PŘÍNOSU KULTURY K MÍSTNÍMU A REGIONÁLNÍMU ROZVOJI JE NUTNÉ:

- učinit z kultury strategický a průřezový prvek celoevropských a vnitrostátních politik společenského a hospodářského rozvoje evropských regionů a měst,
- stimulovat strategické investice do kultury a kulturních a tvůrčích odvětví na místní i regionální úrovni, především do malých a středních podniků, za účelem podpory rozvoje tvůrčí a dynamické společnosti,

- podporovat přínos kultury k udržitelnému cestovnímu ruchu jakožto klíčovému prvku místní i regionální atraktivity a hospodářského rozvoje a jakožto faktoru pro zdůraznění významu kulturního dědictví v Evropě,

- šířit povědomí u činitelů s rozhodovací pravomocí ohledně místní a regionální politiky rozvíjející nové kompetence prostřednictvím kultury a tvořivosti přizpůsobené současnému rychle se měnícímu prostředí za účelem rozvíjení nových dovedností, vylepšení lidského kapitálu a podpory sociální soudržnosti,

- posílit přeshraniční, nadnárodní a meziregionální kulturní iniciativy jako prostředek propojování rozmanitých evropských národů a regionů a posilování hospodářské, společenské a územní soudržnosti,

URČUJE TYTO PŘEDNOSTNÍ OBLASTI S NÁLEŽITÝM OHLEDEM NA ZÁSADU SUBSIDIARITY:

1. Zohlednění kultury v místních a regionálních politikách rozvoje

Členské státy a Komise se vyzývají, aby:

- a) posílily roli kultury v integrovaných místních a regionálních politikách rozvoje včetně infrastruktury, městské obnovy, diverzifikace venkova, služeb, podnikání, cestovního ruchu, výzkumu a inovace, vylepšení lidského kapitálu, sociálního začleňování a meziregionální spolupráce;
- b) zlepšily vertikální i horizontální součinnost mezi sektorem kultury a jinými sektory, jakož i partnerství mezi zúčastněnými veřejnými a soukromými subjekty;
- c) na místní i regionální úrovni podporovaly fakticky podložený přístup k investicím do kultury s využitím nástrojů pro hodnocení a sledování dopadu;
- d) prosazovaly větší spolupráci a výměnu osvědčených postupů mezi členskými státy, evropskými regiony, městy a dalšími zúčastněnými stranami;
- e) prosazovaly informovanost a větší povědomí o přínosu kultury k místnímu a regionálnímu rozvoji;

f) napomáhaly lepšímu pochopení regulačního rámce a prováděcích postupů nástrojů politiky soudržnosti, které konkrétně zapojí zúčastněné stany v oblasti kultury ve veřejném i soukromém sektoru a které pomohou zvýšit povědomí o kulturním rozměru mezi subjekty odpovědnými za místní i regionální rozvojové politiky.

Členské státy se vyzývají, aby:

- a) v programech místního a regionálního rozvoje, a to i v rámci evropské politiky soudržnosti, v případě potřeby do integrovaného přístupu zezdola nahoru začlenily také subjekty z oblasti kultury;
- b) zapojily místní i regionální orgány do provádění evropského programu pro kulturu, aby kulturní politika reagovala na očekávání a potřeby evropských regionů a měst;
- c) podporovaly místní integrované rozvojové strategie zaměřené na vyrovnávání zeměpisných rozdílů mezi občany v přístupu ke kultuře.

Komise se vyzývá, aby:

- a) shromažďovala a šířila osvědčené postupy na evropské úrovni a vytvořila nástroje na výměnu informací na evropské úrovni.

2. Podpora příznivých podmínek na místní i regionální úrovni pro lepší rozvoj kulturních a tvořivých odvětví, zejména malých a středních podniků

Členské státy a Komise se vyzývají, aby:

- a) lépe využívaly nástroje politiky soudržnosti a další příslušné programy financování k optimalizaci podpory kulturních a tvůrčích odvětví, a to i usnadněním přístupu k informacím o možnostech financování a poskytováním poradenských služeb;
- b) podporovaly tvorbu inkubátorů v kulturním a tvůrčím odvětví na místní a regionální úrovni, a posilovaly tak podnikatelský rozměr;
- c) hledaly způsoby prosazování nových obchodních modelů a vytvářely tvůrčí seskupení a komerční výzkumná střediska využitím příležitostí, které nabízí zavádění a používání informačních a komunikačních technologií;

d) podporovaly a posilovaly přístup kulturních a tvořivých malých a středních podniků k digitálním i fyzickým distribučním kanálům prostřednictvím politiky podněcování co nejšířší distribuce a šíření prací při současném zajištění spravedlivé odměny pro jednotlivé činitele zapojené do tvůrčího řetězce.

Členské státy se vyzývají, aby:

- a) podporovaly příznivé regulativní prostředí pro kulturní a tvůrčí malé a střední podniky a hledaly inovativní způsoby, jak umožnit přístup k veřejným i soukromým financím;
- b) podpořily lepší komunikaci mezi kulturními a tvůrčími odvětvími a finančními službami podporou obchodního řízení, výzkumu a inovací, finančního a informačního vzdělávání pro firmy, zaměstnavatele i zaměstnance v odvětví kultury.

Komise se vyzývá, aby:

- a) v klíčových politických iniciativách, příslušných strategiích a programech Evropské unie kladla větší důraz na kulturní a tvůrčí odvětví.

3. Prohloubení přínosu kultury k udržitelnému cestovnímu ruchu

Členské státy a Komise se vyzývají, aby:

- a) podporovaly rozvoj kulturního cestovního ruchu jakožto klíčového prvku udržitelného cestovního ruchu a věnovaly náležitou pozornost ochraně životního prostředí, kulturního dědictví, krajiny a kvality života.

Členské státy se vyzývají, aby:

- a) posilovaly revitalizaci zdrojů vlastních danému regionu se zvláštním důrazem na kulturní (hmotné i nehmotné) dědictví, kulturní projevy a související činnosti;
- b) podporovaly kulturní činnosti, které berou v úvahu a respektují zvláštnosti daného regionu a posilují jeho obraz a které současně umožňují zapojení a účast místních obyvatel;
- c) dále v souvislosti s environmentálním vzděláváním rozvíjely větší povědomí o potřebě chránit kulturní a přírodní dědictví s cílem podněcovat u turistů a poskytovatelů služeb v cestovním ruchu zodpovědné chování.

4. Prosazování tvořivosti ve vzdělávání a odborné přípravě s ohledem na rozvoj nových dovedností, které by vylepšovaly lidský kapitál a byly příznivé pro společenskou soudržnost

Členské státy a Komise se vyzývají, aby:

- a) podporovaly tvořivost a inovaci ve vzdělávání a podnikatelském sektoru prostřednictvím sítí vzdělávacích institucí, výzkumných středisek, kulturních činitelů a podniků;
- b) zintenzivnily vazby mezi oblastmi kultury, vzdělávání a podnikání na místní i regionální úrovni s cílem usnadnit začleňování mladých lidí a lidí s omezenými příležitostmi do trhu práce a vybavily je komunikačními a podnikatelskými dovednostmi potřebnými v rozvíjejícím se společensko-hospodářském prostředí.

Členské státy se vyzývají, aby:

- a) spolu s příslušnými místními i regionálními orgány posoudily potřeby případných dovedností pro daný region a určily způsoby, jimiž může kultura přispět k politikám zaměřeným na vylepšení místního lidského kapitálu;
- b) podporovaly vzdělávání v oblasti kultury a umění jakožto důležitý prvek celoživotního učení.

Komise se vyzývá, aby:

- a) zmapovala dovednosti a potřeby nutné v kulturním a tvůrčím odvětví v kontextu nových výzev, které přinesl přechod k digitalizaci, demografické změny a měnící se hospodářské podmínky;
- b) uvolnila stávající nástroje podpory studijní mobility určené odborníkům v kulturním a tvůrčím odvětví, včetně mobility

mladých podnikatelů, a podporovala nové způsoby učení se (tedy přeshraniční iniciativy vzájemného učení).

5. Posílení přeshraniční, nadnárodní a meziregionální kulturní spolupráce

Členské státy a Komise se vyzývají, aby:

- a) usnadnily kulturní spolupráci a mobilitu kulturních činitelů mezi jednotlivými evropskými regiony;
- b) podporovaly rozvoj přeshraničních a meziregionálních kulturních projektů a činností, které kladou důraz na místní zvláštnosti určitého území a snaží se zapojit jeho obyvatele.

Členské státy se vyzývají, aby:

- a) podporovaly využívání nástrojů politiky soudržnosti k posílení přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce.

Komise se vyzývá, aby:

- a) nadále podporovala kulturní iniciativy v rámci nástrojů politiky soudržnosti jako katalyzátor osvědčených postupů, výměn a inovačních laboratoří;
- b) mezi zúčastněnými stranami maximálně šířila související studie a příklady osvědčených postupů.

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY A KOMISI, ABY:

při tvorbě a provádění současných a budoucích politik místního i regionálního rozvoje a při provádění evropské politiky soudržnosti vzaly tyto priority podle svých příslušných pravomocí v úvahu.

PŘÍLOHA

Při přijímání těchto závěrů Rada odkazuje především na tyto základní dokumenty:

- Úmluva UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů (20. října 2005).
- Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999.
- Závěry Rady o přínosu kulturního a tvůrčího odvětví k dosažení lisabonských cílů (24. května 2007).
- Sdělení Komise. Agenda pro udržitelný a konkurenceschopný evropský cestovní ruch (19. října 2007).
- Usnesení Rady o evropském programu pro kulturu (16. listopadu 2007).
- Závěry předsednictví ze zasedání Evropské rady ve dnech 13. a 14. března 2008, v nichž byl jako klíčový faktor budoucího růstu uznán plný rozvoj inovačního a tvořivého potenciálu evropských občanů, jenž je založen na evropské kultuře a špičkové kvalitě v oblasti věd (7652/08).
- Závěry Rady o mezikulturních kompetencích (22. května 2008).
- Závěry Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě o pracovním plánu pro kulturu na období let 2008 až 2010.
- Závěry Rady o kultuře jako katalyzátoru tvořivosti a inovací (12. května 2009).
- Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění (3. března 2010).
- Zelená kniha o využití potenciálu kulturních a kreativních odvětví (27. dubna 2010).

Studie:

- Uplatňování čl. 151 odst. 4 Smlouvy o ES: Využívání strukturálních fondů v oblasti kultury v období let 1994 až 1999 (dokument 6929/04).
 - Ekonomika kultury v Evropě. Ed.: KEA European Affairs (13. listopadu 2006).
 - Vliv kultury na tvořivost. Ed.: KEA European Affairs (červen 2009).
 - Přínos kultury pro místní a regionální hospodářský rozvoj v rámci evropské regionální politiky (duben 2010).
-